

fra et abstrakt teoretisk Synspunkt, hvorimod den almindelige, jævne Befolkning stadig har frygtet for denne Frigørelse af mange forskellige Grunde, hentede fra det daglige Livs Erfaring. Dette skal jeg ikke nu komme ind paa; men det er i alt Fald sikkert, at den aldeles overvejende Del stod fast paa den bundne Rentefod i 1855 — selvfølgelig sammen med Bevillingsprincippet. Gaa vi videre og se paa Behandlingen af det Forslag, som var fremme i 1880—81, hvor Frigørelsen af Renten var foreslaaet indtil 6 pCt., da se vi, at Flertallet i Folketinget stod akkurat paa samme Standpunkt. Det gjorde gældende akkurat den samme Betragtning, som havde været gjort gjældende hidtil, og den Betænkning, som fremkom fra det Udvalg, der blev nedsat, var næsten enstemmig, der var kun een Stemme for den foreslaaede Rentefod. Det samme Forhold tror jeg ogsaa vil være til Stede her i Folketinget den Dag i Dag, uagtet det maa siges, at Øjeblikket vistnok er langt gunstigere for Rentefodens Frigørelse nu, end det har været tidligere, da en saadan Frigørelse i Øjeblikket rimeligvis ikke vil have nogen synderlig Betydning. Den vilde kun have den Betydning, at Kapitalisterne lettere kunde staa mod Nedgangen for saa endnu lettere at kunne følge med, naar der kom en opgaende Periode. I det hele taget holder vistnok den Tanke, at Renten er en Vare, der stiger og falder akkurat som al anden Vare, aldeles ikke Stif i Praxis, i alt Fald ikke over for de smaa Forhold i Samfundet og særlig ikke over for Laan i faste Ejendomme. Derpaa have vi mange Beviser. Det er en Kendsgerning, at Kapitalen trækker til den Side, som ikke er i Favør af en Nedgang i Renten. Vi have netop ogsaa haft Beviser derpaa i denne Vinter. Vi have set, hvorledes Overformynderiet, Livsforsikringen og Sparekasserne paa en noget fremtrædende Maade bekendtgjorde i Bladene, at de ikke vilde modtage disse Tilbud om Konvertering af deres Papirer, og vi have set Folk paa et nationaløkonomisk Møde staa op og talte disse Institutioner, fordi de handlede saaledes. Der er ogsaa Folk her i Landet, som have en lignende Opfattelse over for den Virksomhed, som er udfoldet af Landmandsbankens Hypotekafdeling, idet de f. Eks. ved forrige Konvertering og Rentenedgang endnu ikke, eller i alt Fald ikke før i dette Efteraar, have taget snerreste Hensyn til den Nedgang i Renten, som har fundet Sted, og de forandrede Forhold ude i Landet, hvorved de sikkert have drevet mange Familier fra Hus og Hjem. Jeg tror derfor ikke, at det

vilde være ønskeligt, at Folketinget gav Slip paa de Baand, som endnu hviler paa Kapitalen i saa Henseende, og det er vistnok ogsaa aldeles givet, at det store Flertal af Befolkningen vil være imod det, selv om der teoretisk kan fremstilles nok saa gode Grunde derfor. En anden Sag er, at Lovgivningen ikke har villet fravige Bevillingsprincippet ved knappe Pengesforhold og særlig, hvor sekundære Prioriteter gøre det nødvendigt at give en højere Rente, medens man dog ikke ydermere vilde bestatte disse Folk, som vare i den Omstændighed at maatte søge højere Laan, fordi Staten allerede havde bestattet dem tilstrækkelig i Forvejen i Form af Stempel- og Tinglæsningsgebyrer ved Omsætning af Laan. Jeg tror derfor ikke, at Mindretallet har Ret i det historiske Bevis, de have villet føre for, at dette Forslag skulde være i Strid med Folketingets Standpunkt i de sidste 40 Aar. Jeg tror tværtimod lige det modsatte, at det er i fuldstændig Overensstemmelse med Folketingets Standpunkt baade at holde paa en fast legal Rentefod og saamtidig at holde paa Bevillingsprincippet. Mindretallet har saa villet bevise, at Renten ikke er $3\frac{1}{2}$ pCt. endnu, og at Kursen paa Kreditforeningsobligationer ikke er nogen Maalestok for Renten i faste Ejendomme. Jeg vil ikke strides med det ærede Mindretal om, hvorvidt man kan sige, at Renten nu er $3\frac{1}{2}$ pCt. Jeg har allerede sagt for at jeg tror, at $3\frac{1}{2}$ pCt. som den legale Rente er mere i Overensstemmelse med den almindelige Rente, end den nugældende Rentefod har været i det meste af Tiden, ikke mindst da selve Loven vedtoges, og at Kreditforeningsobligationerne ikke skulde være et Udtryk for Renten ved Ublaas i faste Ejendomme, tror jeg slet ikke, at Mindretallet har Ret i. Vi have i alt Fald ikke nogen paalideligere Maalestok, thi i det Tilfælde, at den almindelige Rente er højere for andre Kapitaler, vil Følgen jo simpelt hen blive, at Folk ty til Kreditforeningslaan, og det ene regulerer jo i saa Henseende det andet, hvad den højtærede Indenrigsminister ogsaa udtalte ved Sagens første Behandling, og jeg kan for øvrigt henvise til Ministerens Udtalelser, da Loven af 1855 var til Behandling, hvor han udtalte sig fra det samme Standpunkt. Jeg har altsaa i den Henseende hele to Ministre til Meningsfæller mod det ærede Mindretal. Det er heller ikke korrekt, naar det ærede Mindretal anførte, at den fete Konvertering viser, at Renten ikke er $3\frac{1}{2}$ pCt., idet man har forbundet sig til at betale 4 pCt. Aarhundredet ud. Jeg maa her gøre opmærksom paa, at det have Debitoverne slet ikke forbundet sig til. Kredit-